

BAM*formatie*

2022•2

Koninklijke BAM Groep nv

Vereniging BAM Gepensioneerden

Bestuur

Voorzitter

Nico Dirkzwager

Vice-Voorzitter / Communicatie en Leden

Eric van Baarsel

Secretaris

Willem Aberson

Penningmeester

Jan Brouwer

Activiteitencommissie

Cor Cornelisse

Contactpersonen

Reinier Schuring

Sociaal Economische Commissie

Frits Scheublin

Redactie BAMformatie

Eric van Baarsel

Hilde Duin

Redactieadres BAMformatie

Duinlaan 139

2554 ES Den Haag

Mobiel: 06 513 15 330

E-mailadres: eric@evanbaarsel.nl

Informatieadres VBG

Secretariaat: Els Oosterlaken-van Tol

H.J. Nederhorststraat 1

2801 SC Gouda

Tel.: 0182 59 04 05

Website: www.bam-gepensioneerden.nl

E-mailadres: vbg@bam.com

IBAN nummer NL37 RABO 0188 6797 15

Vereniging BAM Gepensioneerden te Leerdam

De vereniging is aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden.

Inhoudsopgave

Pag. 2 Van de redactie

Pag. 3 Van het bestuur

Pag. 4 Afscheid van Ineke Roedoe en voorstellen van Reinier Schuring

Pag. 7 Van de Sociaal Economische Commissie

Pag. 9 Van de Activiteitencommissie

Pag. 10 Golfen, de moeite van het leren waard

Pag. 10 Voor de sportievelingen onder ons

Pag. 11 Bezoek aan het Historisch Museumkwartier in Hellevoetsluis

Pag. 14 Frits Ansems met pensioen. En dan????

Pag. 16 Op afspraak

Pag. 16 Verslag Voorjaarsbijeenkomst in het Openluchtmuseum in Arnhem

Pag. 19 Bonus verplichting

Pag. 20 Uw uitvaart al geregeld?

Pag. 22 MATAB, stukje geschiedenis

Pag. 23 BAM Actueel

Pag. 24 Personalía

Nummer 2022 – 2 / Juni (nr. 104)

Reinier Schuring, Frits Scheublin, Cor Cornelisse, Nico Dirkzwager, Willem Aberson, Jan Brouwer, Eric van Baarsel

Van de redactie

De eerste helft van dit jaar was voor onze vereniging als vanouds. De geplande activiteiten vonden doorgang en we hadden weer een ALV. Het bestuur en de commissies konden normaal vergaderen. Wat een verademing. Laten we hopen dat we de tweede helft van dit jaar op dezelfde voet voort kunnen gaan. Corona is echter niet weg en het aantal besmettingen vertoont nu alweer een stijgende lijn. Men weet nog niet wat het effect van deze stijging is op de ziekenhuisopnames. Laten we hopen dat het meevalt.

Deze editie van BAMformatie getuigt ook van een "normale" eerste helft van het jaar. Van het bezoek aan Hellevoetsluis en het Openluchtmuseum in Arnhem wordt vanzelfsprekend verslag gedaan met dank aan de verslaggevers (Arie van Eijk en Ton Stehouwer) en de fotografen (Wim Beukers en Jan Brouwer). Onze voorzitter staat in zijn bijdrage stil bij de Algemene Ledenvergadering, die onder zijn kordate leiding en met behulp van lichtbeelden vlotjes werd afgewikkeld. Het bestuur kent inmiddels een nieuwe samenstelling. Cor Cornelisse heeft elders in deze editie Ineke Roedoe "uitgezwaid" en Reinier Schuring voorgesteld.

De komende maanden zijn er volop mogelijkheden om onze arm- en beenspieren aan het werk te zetten. Op 18 augustus vindt de inmiddels traditionele VBG-golfdag plaats op De Scherpenbergh in Lieren (nabij Apeldoorn). Er is ook de mogelijkheid om in te schrijven voor een golfclinic, waar potentiële golfers kennis kunnen maken met deze uitdagende sport. Elders in deze editie roepen we de twijfelaars op om zich alsnog aan te melden. Het kan nog en is zeer de moeite waard.

Daarnaast kan er op 3 september hardgelopen worden in "Bunnik Mooiste". De inzet daar is de strijd om het snelste BAM-team. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat in dit geval deelnemen belangrijker is dan winnen.

De Sociaal Economische Commissie doet verslag van de onlangs gehouden verkiezing voor het Verantwoordingsorgaan van het bouwpensioenfonds, die voor de gepensioneerden zeer succesvol is verlopen.

Daarnaast is informatie opgenomen over de indexering van pensioenen en wordt aandacht gevraagd voor een petitie van de Koepel Gepensioneerden en drie andere seniorenorganisaties aan de Tweede Kamer over het pensioen.

De Activiteitencommissie laat weten druk in de weer te zijn met de bezoeken aan de Floriade in Almere en het Wouda Stoomgemaal in Lemmer.

Niet onbelangrijk is het dringende verzoek om versterking van de Activiteitencommissie met een vrouwelijke kandidaat. Dames, schroom niet te reageren. De AC verricht mooi, belangrijk en dankbaar werk voor onze leden.

Zegt MATAB nog wat? Bert de Groot duikt in de geschiedenis van een dochtermaatschappij van BAM.

Contactpersoon Marielle Jansen heeft een gesprek gehad met een van haar kringleden over zijn werkzame leven bij HBG/BAM en de invulling van zijn pensioentijd daarna. Zij doet daarvan verslag. Onze vaste toeleveranciers van tekstuele bijdragen ontbreken gelukkig ook deze keer niet. Zowel Timmerman als Tuinman doen van zich spreken, waarbij laatstgenoemde zijn eerste ervaringen met het scannen van producten in een supermarkt met ons deelt. Cor Cornelisse staat stil bij de voor iedereen onvermijdelijke uitvaart.

Tenslotte nog een oproep aan de hobbyisten onder ons. Is er sprake van een opmerkelijke en interessante hobby, laat de redactie dat dan weten. Dan gaan we daar aandacht aan besteden.

BAM Actueel (in het kort) en Personaliala ontbreken natuurlijk ook dit keer niet.

Veel leesplezier.

Eric van Baarsel

Kopij voor BAMformatie 2022-3 graag inleveren bij de redactie vóór 10 september 2022

Van het bestuur

Drie maanden geleden sprak ik mijn grote zorg uit over de impact, die de roekeloze inval van Rusland in Oekraïne zal hebben op de wereldorde. Die zorg heb ik vandaag (6 juni) nog steeds en het zal ons allemaal raken.

Inmiddels zijn we drie maanden verder en hebben Europa en de USA laten zien hoe ze verrassend snel en daadkrachtig kunnen handelen. Massale sancties zijn ingesteld en er is een grote bereidheid getoond om geavanceerde wapens te leveren aan Oekraïne. Ook wordt de Europese afhankelijkheid van olie en gas uit Rusland snel afgebouwd.

Onvoorspelbaar is hoe deze oorlog op het Europese continent ten einde zal komen. Je zou mogen verwachten dat Rusland ten gevolge van de sancties dusdanig wordt verzwakt, dat Poetin sneller tot een vredesakkoord bereid zal zijn. Laten we het hopen!

Op 19 mei heeft de Algemene Ledenvergadering (ALV) plaatsgevonden in het Openluchtmuseum in Arnhem. Het was een zeer geanimeerde bijeenkomst waar het bestuur vele positieve reacties op heeft gekregen. Het bestuur was verheugd dat we eindelijk sinds twee jaar weer eens een ALV hadden, omdat die vanwege de Coronapandemie vier keer was uitgesteld. Het bestuur acht het van groot belang om in de jaarlijkse vergadering verantwoording af te leggen naar de leden voor het gevoerde beleid van het afgelopen jaar; in dit geval dus de afgelopen drie jaar.

Tijdens de ALV werden de jaarverslagen en de jaarrekeningen 2019, 2020 en 2021 goedgekeurd. Tevens werd de voorgestelde begroting voor het jaar 2022 door de leden geaccordeerd. Ook werd een nieuwe Kascontrolecommissie benoemd met als leden Cor van Schelven (voorzitter) en Erik Beek.

Gedurende de ALV werd uitgebreid stilgestaan bij de belangrijke rol die Contactpersonen vervullen als spilfunctie binnen de vereniging.

Ook werd het Beleidsplan 2022-2026 gepresenteerd en werd stilgestaan bij de eclatante verkiezingsoverwinning van de VPB (Vereniging Pensioengerechtigden Bouw) voor het Verantwoordingsorgaan van bpfBOUW. Tevens kwam de Activiteitencommissie aan zijn trekken met een presentatie van de geplande activiteiten in 2022 en 2023.

Met betrekking tot bestuurszaken zijn in het bestuur benoemd Reinier Schuring als opvolger van Ineke Roedoe (Coördinator Contactpersonen) en Jan Brouwer als opvolger voor Peter Grotenhuis (Penningmeester). Tevens was Cor Cornelisse (voorzitter Activiteitencommissie) aftredend, herkiesbaar en werd herbenoemd voor een periode van drie jaar.

Willem Otter, directeur Strategische Portefeuille, Innovatie en Specials van BAM Bouw en Vastgoed Nederland hield een interessante presentatie over de toekomst van de bouw, zoals BAM dat voor zich ziet.

Op 8 april had het bestuur een vergadering met de contactpersonen waarbij we te gast waren bij BAM in Gouda. Deze bijeenkomst werd afgesloten met een interessante presentatie van Wessel Schulting over het Fehmarnbelt Tunnelproject in Denemarken.

Op 5 mei gaf de Koninklijke BAM Groep een handelsbericht uit voor het eerste kwartaal van 2022. Er werd een bruto marge van € 97 miljoen behaald op een omzet van € 1,5 miljard, hetgeen een sterke operationele prestatie werd genoemd die voornamelijk uit Nederland, Verenigd Koninkrijk en Ierland kwam. Tevens werd een solide orderportefeuille van € 12,4 miljard genoemd. CEO Ruud Joosten was verheugd over de voortgang van de uitvoering van de strategie, waarbij hij opmerkte dat BAM in 2022 goed van start is gegaan.

Nico Dirkzwager
Voorzitter

Afscheid van Ineke Roedoe en voorstellen van Reinier Schuring

Met wellicht wat files in het verschiep stapte ik in de auto om eerst naar Ineke Roedoe in Boskoop te rijden en vervolgens naar Reinier Schuring in Berkel en Rodenrijs. Vooral op de routes binnendoor, dus vanaf Gouda naar Boskoop en later naar Berkel en Rodenrijs,

rijd je door een mooi groen gebied. De bezoeken namen wel een hele dag in beslag. Dat heb je als je elkaar goed kent en het extra gezellig wordt.

Ineke Roedoe

Om stipt tien uur belde ik bij Ineke en Gerard aan. Ze wonen al 38 jaar in een mooi en licht huis, gelegen in de lintbebouwing langs een dijk. Aan de achterzijde loop je vanaf hun dijkterras met een trap de lager gelegen fraaie tuin in. Een goede plek om te wonen.

Bij binnenkomst in de gang valt direct op dat er veel schilderijen hangen en dat zet zich door in de trapgang tot aan de zolder. Een van de hobby's van Ineke is het schilderen met acrylverf. Dat doet ze niet onverdienstelijk in een wat figuratieve stijl met sprekende kleuren. Opvallend vaak staan er mensfiguren afgebeeld met paraplu's en in de regen. Ze zegt hierover: "Ik vind paraplu's leuk om te schilderen, maar dan is het wel nat weer". Het voordeel is dat de weerschijn door de regen op de straat een mooi sfeerbeeld geeft. Na een door haar ingevulde expositie heeft ze verscheidene schilderijen verkocht voor meestal schappelijke prijzen. Het is voor haar geen verdienmodel en jammer, ze schildert niet in opdracht.

Als een na oudste van acht kinderen van ouders met een winkel met huishoudelijke artikelen en speelgoed weet Ineke wel van aanpakken. Veelal werkte ze bij diverse bedrijven in de financieel administratieve hoek. Ze herinnert zich levendig haar betrokkenheid bij het organiseren van leuke personeelsuitjes. In de jaren tachtig was daar weer geld voor en een antieke 'Dakota' huren om naar Texel te vliegen was toen geen probleem. Dus naast hard werken kan Ineke goed organiseren en met de nodige vasthoudendheid iets op poten zetten.

De laatste veertien jaar werkte ze bij Groen/Oranje (HBW/BAM) in Gouda waar ze in 2012 stopte. Ze is toen lid geworden van onze vereniging. In 2014 informeerde onze voormalige penningmeester Peter Grotenhuis, een vrouwelijke collega van haar in Gouda, of ze Coördinator Contactpersonen wilde worden. Hij was net zelf gevraagd als penningmeester. Vanaf de voorjaarsbijeenkomst van 22 mei 2014 in Expo Haringvliet te Stellendam met bezoek aan de RTM in Ouddorp, heeft ze die taak op zich genomen en met succes. In het eerste jaar was het meer 'puin ruimen'. Er waren zes regio's die al langere tijd zonder contactpersoon zaten. Binnen een jaar met actief benaderen en veel avonden bellen had ze dat opgelost. Dat bleef ze doen bij iedere nieuwe vacature, enthousiast leden overhalen om kringcontactpersoon te worden.

Met velen heeft ze een nóg persoonlijker band opgebouwd. Een zorgenkind blijft het tijdig ontvangen van de rapportages over het wel

en wee van al onze leden. Dikwijls moest ze, soms tot vervelens toe, onze contactpersonen hieraan herinneren. Dat laat ze nu graag aan haar opvolger over. Zij en Gerard blijven natuurlijk gewoon lid van onze vereniging. Wellicht komt er daar een andere leuke uitdaging op haar pad waar ze weer aan mee wil doen.

Niet dat zij en Gerard zich gaan vervelen. Naast schilderen, fietsen en wandelen, reizen ze met hun NS Keuzedagen abonnement het land door naar interessante plaatsen en locaties. Laatst nog naar het Keramiekmuseum Princessehof in Leeuwarden. Het intensieve oppassen is overgegaan naar leuke bezoeken van hun kleinkinderen aan oma en opa. En natuurlijk samen 'fanatiek' golfen op de Golfbaan Bentwoud, bijna in hun achtertuin. Een BAM golfclinic was goed bevallen en toen in 2011 deze baan open ging, zijn ze gelijk lid geworden. Dus u kunt ze ook ontmoeten op de VBG Golfdagen.

Reinier Schuring

Reinier Schuring heeft zich al even voorgesteld op de pas gehouden Algemene

Ledenvergadering in Arnhem. In dit verhaal leren we hem nog wat beter kennen.

Als ik zo tegen één uur in de middag bij hem binnenstap in hun zelf ontworpen woning in een rustige buurt in Berkel en Rodenrijs, is de tafel keurig gedekt om een boterham mee te eten. Als zoon met nog drie broers en een zus van ouders die een café runden, weet ook Reinier wat hard werken is. Achter de tap, in de slijterij maar ook leerde hij daar kaarten en biljarten. Zijn schoolopleiding is wel bijzonder. Hij zag zijn oudere broers met een schooltas vol boeken thuiskomen en huiswerk maken. Hij besloot om naar een school te gaan zonder huiswerk. Het werd de ambachtsschool (LTS) waar hij leerde timmeren, bankwerken en schilderen. Toch kwam de uitdaging om verder te leren. Er volgde nog de MTS met machinaal hout- en metaal bewerken en elektrotechniek. Nog niet uitgeleerd kwam de HTS Bouwkunde er achteraan. Wat u zegt, een veelbelovende brede opleiding om de maatschappij in te stappen. Die ervaring en kennis kon hij in de jaren tachtig en negentig overdragen als docent bij BOB-opleidingen.

Zijn hele carrière is Groen/Oranje gekleurd bij HBM/HBG en BAM. Vanaf 1974 begonnen in de calculatie, in 1985 als hoofd calculatie en later als hoofd bedrijfsbureau. In die periode was hij betrokken bij veel grote tenders in Duitsland met Europese partners uit diverse landen. In 2003 volgde de aanstelling

als adjunct-directeur voorbereiding tot aan zijn prepensioen in juli 2012. Ruime bestuurservaring deed hij op door vanaf 1977 vijftien jaar lang secretaris te zijn van de Ondernemingsraad van HBM en van 2002 tot 2010 als bestuurslid van het HBG Pensioenfonds. Daarnaast nog een keur aan wat hij noemt: bedrijfsmatige hobby's. Het als eerste bouwbedrijf behalen van het ISO certificaat Kwaliteitsborging, BAM element calculatie, bijdragen aan kennismanagement, teambuilding, interne opleidingen en het implementeren en begeleiden van steeds vernieuwende soorten automatisering.

In 2012 zijn Reinier en zijn vrouw Tiny lid geworden van onze vereniging, waarvoor ze sinds maart 2013 contactpersonen zijn voor kring Rotterdam-Noord. Hij is dus al bekend met deze werkzaamheden. Toen hem gevraagd werd om Ineke op te volgen, moest hij daar wel over nadenken. Over zijn besluit om het te gaan doen zegt hij: "Als je zoals ik, op de bijeenkomsten van bestuur met de contactpersonen de interactie tussen die twee disciplines wat mager vindt, kun je eigenlijk niet aan de kant blijven staan". Dat was ook zijn reden om zich regelmatig voor die bijeenkomsten af te melden. Hij denkt na over een andere opzet om de eenrichtingssituatie te doorbreken en het voor contactpersonen nog aantrekkelijker te maken om aan de twee bijeenkomsten per jaar deel te nemen. Even los van het toetje dat elke bijeenkomst wordt afgesloten met een interessante presentatie.

Reinier spreekt zijn contactpersonencollega's en bestuur toe

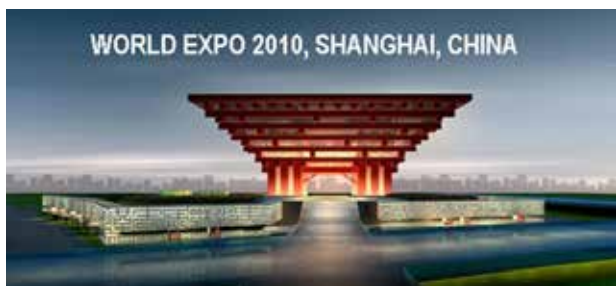
"Per slot van rekening zijn onze contactpersonen de 'ogen en oren' van de vereniging, vooral voor het bestuur". Reinier vindt dat van deze kennis te weinig gebruik wordt gemaakt en ziet hier kansen voor verbetering. Het idee van een voucher voor een jaar gratis lidmaatschap komt

bij hem vandaan en is hierbij ook in te zetten. Bij de ALV hebben leden hem de suggestie aangereikt om zo'n voucher via de contactpersonen te verspreiden. Zeker onder oud-collega's, waarvan ze weten dat die de afgelopen jaren met pensioen zijn gegaan en nog geen lid zijn van onze vereniging.

Het blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid om alles uit de kast te trekken om de krimp van het ledental te stoppen en om te buigen naar groei. Reinier wil daar graag in het bestuur en met 'zijn' contactpersonen aan gaan werken! Het meer gebruik maken van digitale mogelijkheden, zoals het werken in een 'Cloud-omgeving' of de inzet van een 'rapportgenerator' vanuit een basisbestand, kan hierbij volgens hem een hulpmiddel zijn.

Heeft hij nog tijd voor eigen hobby's? Hij is 45 jaar bestuurslid en een tijd penningmeester geweest van een grote sportvereniging. Betrokken bij zijn parochie van de RK kerk, van 2013 tot 2020 ook weer als penningmeester, nu nog als gastheer.

Samen zijn ze lid van een kookgroep die eenmaal per maand onder leiding van een diaken, die ook kok is, voor 40 personen een 3-gangenmenu serveert, inclusief afwassen en opruimen van de vaat.

Tiny en Reinier zijn beiden zeer sportief bezig met fitness, tennissen, wandelen en fietsen. Voor Reinier komt daar de golfsport nog bij. Op vakanties in de zomer 3½ week door Frankrijk toeren en in de winter een weekje op de ski's. Ze zijn fan van Wereldtentoonstellingen met reizen naar Hannover in 2000, Nagoya Japan in 2005 en Shanghai China in 2010. Ook de modeltuin vraagt de nodige aandacht met zijn vele strak geknipte buxus- en beukenhagen. In de periode van de buxus rupsenplaag heeft hij eigenhandig zo'n 1000 rupsen verwijderd en daarmee hun tuin gered. In juli vierden ze straks

hun 50-jarig huwelijksfeest met familie, vrienden en bekenden. Trouwens, binnen de familie worden regelmatig feesten gevierd. Daar houden ze als 'horeca-mensen' allemaal van.

Buxusrupsen

Of hij nog doorgaat als contactpersoon van zijn kring met 29 adressen en 47 leden weet hij nog niet. Eigenlijk zijn de contactpersonen nu zijn kring met 31 adressen en 37 leden. Met hen wil hij goed en constructief contact onderhouden. We wachten het rustig af.

Bedankt Ineke voor je werkzaamheden en inzet voor onze mooie vereniging en Reinier succes in je nieuwe bestuursfunctie als coördinator voor het aansturen en werven van onze zo gewaardeerde contactpersonen.

Cor Cornelisse

Van de Sociaal Economische Commissie

Het Verantwoordingsorgaan (VO) van bpfBOUW

De verkiezingen voor het Verantwoordingsorgaan van het bouwpensoenfonds zijn voor ons succesvol verlopen. We hebben met 8 van de 10 grootste bouwbedrijven een kieslijst ingediend. Daarop werd 56% van de stemmen uitgebracht. Goed voor 3 van de 6 zetels die voor gepensioneerden zijn gereserveerd. Gekozen werden ondergetekende, Arjen de Geus en Marielle Jansen. Arjen werkte bij Ballast Nedam, Marielle werkte bij de TBI-Groep (J.P. van Eesteren en ERA Bouw) en later bij de Van Wijnen Groep. Maar Marielle is ook partner-lid van VBG en bij

veel leden bekend als contactpersoon voor de regio's Utrecht en Gorinchem.

Op 4 juli worden we geïnstalleerd. Het worden spannende tijden, want de wet "Toekomst Pensioenen" (dat is de uitwerking van het pensioenakkoord) komt dit jaar in de Tweede Kamer en zal waarschijnlijk op 1 januari 2023 van kracht worden. bpfBOUW moet die wet in haar systemen invoeren en daar zal veel discussie in het VO aan vooraf gaan. Op deze plaats zullen we regelmatig verslag doen van alles wat er speelt in het VO.

Een woord van dank is hier op zijn plaats voor Tom van Beek, die de afgelopen vier jaar onze belangen behartigde in het VO van bpfBOUW.

De SEC

Ons zeer gewaardeerde SEC-lid Gerrie Loorbach is op 16 juni jl. overleden. Op 23 mei, nog geen vier weken geleden, belde hij mij op met de mededeling dat hij ongeneeslijk ziek was en wilde stoppen met de SEC. Het kan snel gaan.

Ook op deze plaats wil ik Gerrie danken voor zijn betrokkenheid bij en ervaring met pensioenzaken, die hij met ons deelde. Wij wensen zijn vrouw en (klein)kinderen alle sterkte toe bij het dragen van dit verlies.

De Koepel Gepensioneerden

De Koepel Gepensioneerden heeft samen met drie andere seniorenorganisaties onder de naam Seniorencoalitie een petitie geïnitieerd,

die aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden. Daarin wordt achterstallige indexatie geëist, een eerlijke verdeling van de pensioenpot en serieuze medezeggenschap. De tekst van de petitie en de mogelijkheid om die te tekenen, vind je op: <https://petities.nl/petitions/pas-de-pensioenwet-aan?locale=nl>

Let op: dit is geen advies om te tekenen. Iedereen kan voor zichzelf uitmaken of hij/zij achter deze petitie staat.

Het Verantwoordingsorgaan van BAM.

We zijn niet alleen in het Verantwoordingsorgaan van bpfBOUW actief. Ook BAM heeft zo'n orgaan. Daar spreken we samen met de pensioencommissie van de Centrale Ondernemingsraad en met de Raad van Bestuur over de pensioenen die bij Aegon en Nationale Nederlanden zijn verzekerd. Best een moeilijke materie, maar wij worden ondersteund door een onafhankelijk actuariële adviesbureau. Wij maken ons sterk voor indexering van de pensioenen. BAM heeft bij de verzekeraars depots gesteld, waaruit die indexeringen betaald kunnen worden. Wij houden in de gaten of die depots toereikend zijn. Mocht een depot voortijdig leegraken dan kan BAM bijstorten, maar dat is geen verplichting.

De indexering van de Aegon-pensioenen

BAM heeft toegezegd om de indexering van pensioenen bij Aegon en Nationale Nederlanden zo mogelijk gelijk te houden aan de indexering die bpfBOUW geeft. Dat was dit jaar 1,76%. In onze Algemene Ledenvergadering van 19 mei werd opgemerkt dat Aegon de indexering van de pensioenen per 1 januari 2022 niet had uitgevoerd. De betrokken leden hadden een Uniform Pensioen Overzicht ontvangen (UPO) waarin stond dat er ook geen indexering zou komen. De dag na de ALV is er contact geweest met het pensioenbureau van BAM en met Aegon.

Aegon gaf toe dat er een fout was gemaakt. Er werd een excuusbrief aan de verzekerden gestuurd. En Aegon beloofde dat de indexering zo snel mogelijk en uiteraard met

terugwerkende kracht zal worden uitgevoerd. Dank aan de oplettende leden die deze fout van Aegon opmerkten. We kunnen niet voorzichtig genoeg zijn met verzekeraars.

Frits Scheublin

Van de Activiteitencommissie

De eerste recreatieve dagen hebben we alweer achter de rug. Onder nog redelijke weersomstandigheden bezochten we op 5 en 7 april jl. eindelijk Hellevoetsluis met het Jan Blankendok, Ramtorenschip Buffel en een wandeling over de vestingwallen. Uiteindelijk deden er 180 leden aan mee. Arie van der Eijk maakte er een interessant verslag van met foto's van Wim Beukers.

Op 19 mei jl. konden we, na vier keer uitstel, een bezoek aan het Openluchtmuseum in Arnhem brengen. Op de Algemene Ledenvergadering legde het bestuur verantwoording af aan de leden over het gevoerde beleid in de afgelopen jaren zonder ALV.

Een interessante presentatie van Willem Otter van BAM gaf een mooi beeld van de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van woningbouw in de zeer nabije toekomst. De begeleiding met de gepresenteerde beelden zorgden voor een vlot verloop van deze vergadering en is zeker voor herhaling vatbaar. De dag werd bezocht door 175 leden.

Ton Stehouwer, die voor de eerste keer meeding, schreef een leuk verhaal over hoe hij de dag beleefde. De foto's zijn gemaakt door Jan Brouwer en Wim Beukers.

Over de VBG Golfdag in Lieren bij Apeldoorn op 18 augustus a.s. heeft u inmiddels bericht

ontvangen. Nieuw is de mogelijkheid om te golfen op een 9-holesbaan en er wordt een golfclinic georganiseerd om kennis te maken met deze leuke sport.

Op de banen van de Petanque Vereniging Gouda gaan we op vrijdagmiddag 22 juli a.s. een wedstrijd met de echte spelregels beleven en de 'Jeu de Boules' ballen laten rollen. Ook hiervoor ligt de uitnodiging inmiddels bij u in de bus.

De voorbereidingen voor ons bezoek aan de Floriade Expo in Almere op 13 september a.s. en het bezoek aan het Wouda Stoomgemaal in Lemmer later dit jaar zijn in volle gang.

Leden die projecten op de Dag van de Bouw op 18 juni jl. hebben bezocht kunnen daar wellicht een leuk verhaal over vertellen. Schroom niet, stuur het naar de redactie en we plaatsen het in een volgende BAMformatie.

In verband met de gestegen werkdruk rond onze recreatieve dagen zoeken wij een vrouwelijke kandidaat om onze Activiteitencommissie te komen versterken.

Heeft u interesse, neem dan contact op met de voorzitter van de AC (Cor Cornelisse, cornelisse@live.nl).

Ook het meer digitaal communiceren met onze leden over onze activiteiten krijgt aandacht. We willen beter gebruik maken van de mogelijkheden die onze website kan bieden. Wordt vervolgd.

Wij zien u graag weer komen op onze recreatieve ontmoetingsdagen.

De Activiteitencommissie

Golfen, de moeite van het leren waard

Op donderdag 18 augustus a.s. wordt weer de jaarlijkse VBG-golfdag georganiseerd op De Scherpenbergh bij Apeldoorn (Lieren). Hoge en lage handicappers proberen daar in een gezellige onderlinge strijd de 9 of 18 holes te bedwingen in zo min mogelijk slagen. En elke hole, sterker nog elke slag, is een uitdaging voor velen van ons. Maar na afloop van het rondje overheerst het gevoel van tevredenheid over de geleverde inspanning en soms ook over de behaalde score.

De afgelopen jaren is gebleken dat sommige leden deze uitdaging wel willen aangaan maar het golfspel nog niet machtig zijn. Daarom is er dit jaar een clinic georganiseerd, waar onder leiding van een pro(fessional) de beginselen van het golfspel worden bijgebracht aan "golfleken". Ook als je tot nu toe niet van plan was om ooit een golfclub vast te pakken, is dit een mooie gelegenheid om kennis te maken met deze leuke sport. En leeftijd speelt geen rol, want mocht je het loopvermogen van een hinde niet meer machtig zijn, dan brengt een buggy (elektrisch karretje) uitkomst. Een groot voordeel van dit vermaak is nog dat je in de buitenlucht verblijft en door mooie natuur schuifelt, waar ook ter wereld.

Daarom de oproep aan de golftwijfelaars om zich toch aan te melden voor de clinic op 18 augustus a.s. en de eerste stappen te zetten op het groene gras van een golfbaan. Je zult er geen spijt van krijgen. We heten je reeds nu van harte welkom in de wereld van de tees, clubs en ballen.

Eric van Baarsel
Veel handicaps, waaronder 24,3

Voor de sportievelingen onder ons

BAM sponsort elk jaar twee loopevenementen. De Zevenheuvelenloop in Nijmegen (15 km) en Bunnik Mooiste (6 of 12 km). Na twee saaiere Coronajaren wordt er weer gelopen. Op 3 september kunnen we in Bunnik deelnemen als VBG-team aan Bunnik Mooiste. Teams van 3 tot 5 lopers strijden om de titel "Snelste BAM-team". De kans dat een VBG-team de snelste blijkt, wil ik niet uitsluiten, maar die tijd hebben we waarschijnlijk gehad. Voor ons geldt: deelnemen is belangrijker dan winnen.

Er zijn vast leden die nog regelmatig een rondje lopen. Wil je meedoen, meld je bij mij aan op Frits.Scheublin@live.nl. Ik vorm dan een of meer seniorenteams en meld ons aan.

Frits Scheublin

Bezoek aan het Historisch Museumkwartier in Hellevoetsluis

Op donderdag 7 april was het een stormachtige dag voor BAM-gepensioneerden tijdens ons bezoek aan het Museumkwartier in Hellevoetsluis. Vanuit het bezoekerscentrum werd een aantal excursies georganiseerd, zoals een rondgang door het Jan Blanken droogdok, een bezoek aan boord van Ramtorenschip Buffel en een wandeling langs de vestingwallen.

Het was ook meteen een dag met een recordlengte aan files richting de randstad, veroorzaakt door bakken water, hevige wind en een negentigtal BAM-gepensioneerden, onderweg richting het zuidwesten van Voorne-Putten. Gelukkig bij aankomst in het bezoekerscentrum was het opgehouden met regenen en later op de dag kwam een flets zonnetje regelmatig door de wolken schijnen.

In het bezoekerscentrum werden wij ontvangen met koffie en een heerlijke appelbol. Het was meteen gezellig druk en iedereen had heel wat te vertellen na een gedwongen Coronapauze van twee jaar. Na een welkomstwoord van Joost Lobach werd ons een film getoond, waarin duidelijk de bouw en werking van het droogdok uiteen werd gezet. In groepen gingen we daarna het droogdok bezoeken en na de lunch het ramschip of andersom, al naar gelang de kleur van je groep, groen of oranje. Enthousiastelingen konden later nog een wandeling langs de vestingwallen maken. Zelf waren wij er gelukkig goed op gekleed, zodat we als ware mariniers de stormwind konden

trotseren binnen de vesting van Hellevoetsluis. Een flink aantal deelnemers ging daarna nog mee naar Restaurant Aquarius met uitzicht op het Haringvliet, de vroegere open verbinding met de Noordzee.

Het 'Jan Blanken Dok'

Met enthousiaste gidsen gingen we de catacomben van het bejaarde droogdok in. Door een volledig in de gemetselde dokwanden opgenomen gang wandelden we het hele dok rond. We kregen respect voor het puike vakmanschap van de ambachtslieden uit die tijd, die als specie een mengsel van zand, tras en kalk gebruikten. Alles met de precisie als ware het een kathedraal. Cement, laat staan beton, was er nog niet.

Het verhaal over het Jan Blankendok is al uitvoerig verteld in vorige BAMformaties. Over het toepassen van de drijvende parabolisch gevormde scheepsdeur die met ballastwater, precies passend in de sponningen, het dok af kan sluiten om droog te pompen.

Ook vermeldenswaard is de opbouw van de dokvloer. Op het met een valblok ingebracht veld aan houten trekpalen kwam, gefixeerd met zwaluwstaarten, een raster aan zware eikenhouten balken te liggen. De dokvloer is verder opgebouwd uit lagen baksteen, voorzien van drainagestroken. Zo werd het grondwater afgevoerd gedurende de werkzaamheden. Alles om te voorkomen dat de vloer 'omhoog' kwam. Voor toen een vernuftig systeem en als constructeur zie je: "daar is duidelijk over 'voor'-gedacht!"

Tussen de middag voor iedereen tijd voor een kopje soep en broodjes, uiteraard ook met kroket, geserveerd in restaurant Fortezza. Het restaurant zit in het pompgebouw dat geheel in de oorspronkelijke staat is herbouwd. Met een opwekkend kopje koffie aan het eind van de lunch konden wij weer met hernieuwde energie ons middagprogramma vervolgen.

Aan boord van Ramtorenschip Buffel.

Het schip ligt sinds oktober 2013 afgemeerd aan de Koningskade in de vestinghaven van Hellevoetsluis, van 1868 tot 1920 ook zijn oorspronkelijke thuishaven. Na gelegen te hebben in Vlissingen, Den Helder en Amsterdam, is het schip in 1974 door de Koninklijke Marine overgedragen aan Rotterdam. Het lag jarenlang als prachtig gerestaureerd museumstuk van het Maritiem Museum in de Leuvehaven. De exploitatie werd daar te kostbaar, maar met inzet van vrijwilligers en gesteund door een welgestelde zakenman is het schip nu te bewonderen in Hellevoetsluis.

Dit schip, gebouwd in Schotland, kwam in 1868 in dienst van de Koninklijke Nederlandsche Zeemacht. Het is eigenlijk een houten boot bekleed met dikke ijzeren beplating. Voortgedreven door stoom met gebruik van kolen en niet door wind met zeilen, haalde het een snelheid van 13 knopen (24km/h).

Naast de ramboeg met spriet om houten schepen lek te stoten, bestond de bewapening uit twee zware kanonnen geschikt om 9 inch, 300-ponders, (23 cm ronde ballen van 140kg) af te vuren. Later kwamen er nog twee kleinere kanonnen bij. Dat alles om met de 150 koppige bemanning in weer en wind voor volk en vaderland onze kusten te verdedigen, wat ze 28 jaar lang volhielden. Daarna werd het als logement- en opleidingsschip gebruikt

Onze gids, zelf oud marineman, vertelde dat het schip zonder zeilen en topzwaar vanwege de ijzeren beplating en kanonnen, een speelbal van de golven was. Op zijn tocht vanuit Schotland is het bijna vergaan. De kanonnen hebben tijdens oefeningen slecht één projectiel in de buurt van het doel gekregen en maar één keer is er een schip geramd en dat was een ongeluk. De laatste reis was het ophalen van de resten van Van Speijk, u weet wel, die van: "dan liever de lucht in".

Aan boord van de Buffel laat een expositie de ruim 150-jarige geschiedenis van het schip zien. Op het voordek en later op het 'poopdeck' staande, suiste een zuidwesterstorm langs onze oren. Zo konden we ons voorstellen hoe die ruige marinemannen hun werk moesten doen. Via een soort hut op het dek, waarin we de twee grote kanonnen bekeken, ging het naar de lagergelegen dekken in het scheepsruim. Op het vooronderdek waren levensechte poppen zich aan het wassen. Naar het midden kwamen de zogenaamde bakken, verblijfplaats voor de bemanning, voorzien van banken en hangende tafels en met ruimte voor de hangmatten vlak onder het plafond. Deze bakken waren eet- en leslokaal, verzamelplek voor orders en instructies en een paar speciale hangmatten als ziekenboek. Eten aan boord was eenvoudig met meestal aardappelen, spek en gortepap en tegen betaling kon je een schep stroop over je pap krijgen. Een paar keer per week was het rijst met vis.

Verder nog hutten voor officieren en onderofficieren, een hut voor een geneeskundige of wat ervoor door ging en niet te vergeten een speciale hut voor de barbier. De bebaarde bemanning moest er goed uitzien, speciaal als de mannen de wal op gingen. De barbier deed het trekken van tanden en kiezen erbij, uiteraard zonder verdoving en spoelen met jenever tegen infecties.

Verder over de gehele breedte van het schip was de zogenaamde "longroom". Een grote kamer met een enorme tafel waar alleen de officieren bijeen kwamen om te vergaderen of te eten. Langs de zijkanten waren comfortabele banken zodat ze ook op hun

gemak een sigaartje konden roken, een kaartje konden leggen of elkaar sterke verhalen vertelden. Uiteindelijk op de achtersteven was de salon voor de commandant, dus niet kapitein. Een zeer comfortabele hut rondom voorzien van patrijspoorten, van alle gemakken voorzien met eigen badkamer met ligbad, spoeltoilet en een heerlijk bed. Een grote tafel, bureau met pennen en potloden om op kaarten te schrijven. Comfortabele stoelen met armleuningen, opbergkasten voor logboeken, zeekaarten en persoonlijke uitrusting zoals zwaarden, pistolen en geweren.

Op een groot kompas kon hij continue de koers van het schip volgen. Mooi om te zien.

Wandeling langs de Vestingwallen

De vestingwallen zijn in het begin van de 17e eeuw aangelegd om de oorlogs- en handelshaven te versterken. Bij vestingwerken gaat het om de verdediging, om aanvallen van de vijand te weerstaan. Door de stervorm met uitstekende bastions en grachten met meidoornstruiken rondom, kon de vijand gemakkelijk worden gezien en beschoten met de vestingartillerie. Rond 1830 werd het Kanaal door Voorne gegraven en ontstond er een doorvaart met een levendige handel naar Rotterdam. Daarnaast had het stadje verschillende marine-instellingen en opleidingsinstituten. Onze wandeling ging langs de gebouwen die daar nog aan herinneren. Zoals de kazerne Fort Haerlem, een lange kustbatterij uit 1880, bunkers, een kruittoren en de barakken in de vestingwal. Met een stormachtige zuidwesterwind pal in het gezicht hadden we een weids zicht over het Haringvliet van Middelharnis tot aan Stellendam en de Haringvlietluizen.

Het was een geslaagde dag, met dank aan Wim Beukers en Joost Lobach voor de prima organisatie.

Arie van der Eijk

Sinds 2016 is Arie lid van onze vereniging. In zijn werkzaam leven was hij projectengineer bij Delta Marine Consultants, later bij Interbeton en BAM International. Veelal in het buitenland, waaronder tien jaar in Singapore. Recent nog als probleemoplosser bij het Fehmarnbelt tunnelproject in Denemarken.

Op de eerste geplande excursie dag van 5 april 2022 was het gelukkig droog en met een aangename temperatuur geschikt voor dit lang geplande bezoek aan Hellevoetsluis. De deelnemers hebben hetzelfde programma beleefd als onze leden op 7 april. We bedanken Arie van der Eijk voor zijn boeiende verhaal, gelardeerd met de fraaie foto's gemaakt door Wim Beukers.

De Activiteitencommissie

Frits Ansems met pensioen.

En dan????

Voor vele van onze leden was dat helemaal geen vraag. Immers, de tijd na het pensioen is vaak al ingevuld door kinderen (huizen verbouwen), kleinkinderen (oppassen), reizen (camper), sporten (golf kost toch wel veel tijd), geocaching (lekker buiten), tuin (eindelijk tijd voor) en nog zowat van die weekvullende activiteiten. Maar voor anderen is dat weer anders. Wat nu, als je tijdens bijna je hele werkzame leven al gereisd hebt, kinderen ver weg wonen, je geen tuin hebt, ook geen huis

hebt, in ieder geval niet in Nederland? Dan word je creatief.

Dat gold ook voor Frits Ansems. In 1995 had hij, tijdens het werk bij HBG Interbeton (later BAM International) al veel van de wereld gezien. Toen kwam daar de vroegpensioendatum.

Maar voor vroegpensioen bleek het te vroeg. Er waren hier en daar nog wat problemen op te lossen en het vroegpensioen werd een soort flexibel deeltijd pensioen. De problemen bleken zich te bevinden in Qatar, Oman, Abu Dhabi en Dubai. Sneller of wat langzamer, ze werden opgelost.

Als laatste Egypte.

Egypte.... Als we dat horen denken wij aan sfinxen en Cleopatra. Maar Frits denkt dan aan een enorme spoorbrug over de Nijl, die de Egyptenaren heel hard nodig hadden. Interbeton zou die gaan bouwen, maar de betonnen brugpijlers (op boorpalen) liet de opdrachtgever toch maar liever maken door een plaatselijke aannemer. De brug zelf werd samengesteld uit 18 prefab brugdelen van maar liefst 100 meter, die dan uitgeschoven zouden worden over de pijlers. En voilà, er ligt een brug.

U voelt het al: zo ging het niet helemaal. Het ging al fout toen het eerste brugdeel op een pijler werd geschoven. De pijler werd scheefgeduwd. Fout Interbeton, zo klonk het al snel. Uiteraard was Interbeton het daar niet mee eens. Er volgden een paar jaar van claims over en weer, en intussen lagen die mooie brugdelen te verstoffen in de woestijn. Onderzoek wees uit dat het niet goed zat met de pijlers. Na het maken van de palen onder water bleek er te weinig beton tussen de wapening achtergebleven te zijn. De vissen zwommen tussen de wapening door en het was duidelijk dat zo'n pijler het brugdek onmogelijk kon dragen. De pijlers werden hersteld, er kwam een compleet nieuwe paalfundering omheen. En toen kon de brug dan gebouwd worden. Of Frits nog tijd had voor hij met pensioen ging?

Frits kwam aan in Egypte en ging kijken in de woestijn wat er over was van die brugdelen, die daar immers al jaren lagen. Zowaar, alles was er nog. Uiteraard was er wel een lading zand op gewaaid maar verder in prima conditie. De brug werd afgemaakt, de Egyptische overheid was tevreden, International en Frits ook. Zijn pensioen startte drie jaar later dan gedacht, maar het was het waard.

In dertig jaar had Frits maar enkele jaren in Nederland gewoond. Altijd in een ver buitenland: vier jaar in de Caribean en in Indonesië werkte hij bijna tien jaar. Midden Oosten, ook bijna tien jaar en vijf jaar in Afrika. Wonend in een hotel, soms een appartement. Een moderne nomade. En toen hij met pensioen ging had hij had nog te veel 'reisbloed' in zich om zich te settelen.

Tijdens een verlof had Frits een zeilbootje gekocht. Leuk om een beetje te dobberen op het IJsselmeer, maar al snel werd er overgestoken naar Engeland en Denemarken.

Dat smaakte naar meer. Bij Koopmans (een bekende Friese jachtbouwer) bestelde hij een wat grotere boot. Hij mocht op de wachtlijst.

Maar ja, wachten... beetje zonde van de tijd. En in Florida, in Fort Lauderdale, zat een scheepsmakelaar die een wel erg mooi schip in zijn portefeuille had. Voor de liefhebbers: 41 voet, lange kiel, 1,5 meter diep. Dat was zijn boot: de 'Artemis'. Het schip bij Koopmans werd afbesteld, die waren blij dat de wachtlijst nu iets korter was.

Als bouwer weet je dat een goede voorbereiding méér dan het halve werk is. Dat

geldt ook voor zeezeilen. Kennis van navigatie is onontbeerlijk, dus dat werd een cursus navigatie. En als bouwer weet je óók dat de techniek je wel eens in de steek laat, dus leerde Frits van 'een oude rot in het vak' het navigeren met behulp van de sextant. En zo begon de reis die jaren zou gaan duren.

Eerst via Miami en Tampa langs de Oostkust van Amerika. Vaak met gezelschap aan boord. Maar toen hij vertrok uit Connecticut was hij alleen. Hij navigeerde op sextant naar Sint-Maarten en kwam na tien dagen precies uit waar hij uit wilde komen. Voor die test was hij dus geslaagd!

In de Caraïben beviel het goed. Gedurende vier jaar verkende hij al zeilend het gebied. Toen trok de Pacific: de Stille Oceaan. Via het Panamakanaal bereikte hij dit uitgestrekte paradijs. Een prachtige tijd daar, varende van eiland naar eiland, er zijn er een paar duizend. Vervolgens tien jaar Nieuw Zeeland, waar zijn dochter hem kwam opzoeken. Het beviel haar daar zo goed dat ze er is gaan wonen – ze woont er nog steeds. En ja, het vele alleen zijn, soms weken achter elkaar op de oceaan, het was wennen maar het beviel goed.

De Artemis op een windscherm thuis

In 2012 was Frits 75 en hij constateerde dat je je op die leeftijd in het buitenland niet meer kunt verzekeren. Tijd om naar huis te gaan. Hij schreef zich in in Nederland maar moest nog wel even iets afmaken. Hij had zich ooit voorgenomen rond de wereld te zeilen, maar het rondje was nog niet af. Hij moest nog van Nieuw-Zeeland naar Florida. Daar nam hij drie jaar de tijd voor: de Indische Oceaan over, rond Zuid-Afrika, de Zuid-Atlantische Oceaan. Uiteindelijk verkocht hij het schip op de plaats waar hij het gekocht had. Inmiddels had hij weer een huis in Nederland, waar hij nu alweer zeven jaar woont, en met veel plezier.

Stilzitten is er nog niet bij. Iedere ochtend 9 holes op de golfbaan in Bunnik, want ach, je moet toch in beweging blijven?

Marielle Jansen

Oproep voor hobbyisten

In de marge van de Algemene Ledenvergadering in mei jl. kreeg ik van een van onze leden de suggestie om een oproep te plaatsen in BAMformatie aan leden met een bijzondere hobby om zich bij de redactie te melden. Het idee is om daaraan dan aandacht te besteden in ons verenigingsblad in de vorm van een interview met de hobbyist.

Mochten er onder jullie mensen zijn met een spraakmakende hobby (en ik heb begrepen dat die er zeker zijn), schroom dan niet om die aan de redactie voor te leggen. We nemen dan contact op en maken een afspraak voor een interview en het maken van een paar foto's.

Bij voorbaat dank voor de aanmelding.

De redactie

eric@evanbaarsel.nl

Op afspraak

Tijden veranderen, wij werken op afspraak. Dat moet ik nog leren door schade en schande. Met mijn lekke band liep ik naar de buurtrijwielhersteller die mij mijn eerste lesje gaf. Hebt u een afspraak? Dat lesje viel niet goed, ik keerde mijn rug toe en liep er weg. Ik wist wel een andere, nog maar net begonnen, en daar ging alles gewoon. Onmiddellijk geholpen, maximaal 7 minuten werk.

De volgende keer was in het weekend, alles gesloten, behalve mijn vrouw die aan haar aanrecht het kunstje klaarde, na inzameling van alle oude reparatieblikjes in huis. De volgende keer gelukkig op een werkdag, sleepte ik mijn fiets van het Gezondheidscentrum naar de ouderwetse rijwielhersteller. Helaas, "wij werken op afspraak". "Meneer, lekke banden zijn nooit op afspraak, geeft u mij desnoods maar mee wat u hebt, een oud beestje is al goed, maar ik kan geen dag zonder." "Nee, heb ik niet, maar wel een postcodefiets. U hoort wel als de uwe klaar is."

Wanneer?

Timmerman

Verslag Voorjaarsbijeenkomst in het Openluchtmuseum in Arnhem

Op donderdag 19 mei 2022 werd de voorjaarsbijeenkomst met de Algemene Ledenvergadering van Vereniging BAM

Gepensioneerden gehouden en aan het eind van de dag kreeg ik de vraag van Cor Cornelisse of ik mijn ervaringen van deze dag op papier wilde zetten. Met alle plezier heb ik aan dit verzoek voldaan.

De bijeenkomst werd gehouden in het Openluchtmuseum in Arnhem. Achter de receptiebalie zaten de dames Mariëtte, Marianne en Diny, de echtgenotes van de AC organisatoren, om ons hartelijk te begroeten. Na ontvangst van de parkeerkaart en de consumptiebonnen werd iedereen doorgestuurd naar de voor ons gereserveerde Kasteelboerderij, waar de koffie met wat lekkers al klaar stond.

Voor mij was het de eerste kennismaking met de vereniging, want ik ben pas sinds korte tijd lid en natuurlijk ben je dan nieuwsgierig of je nog bekenden uit je werkverleden van 45 jaar groen-oranje tegenkomt. Al snel zag ik wat oude bekenden. "Hallo" is het dan en je gaat er van uit dat er die dag nog wel tijd is om elkaar weer te zien en verder te praten.

Bijzonder toch wel om tijdens de koffie aan tafel te zitten met Bert de Groot ("kleintje de Groot" voor de kenners), onder wiens leiding ik in het kantoor van HBM UZW aan de Cort van der Lindenstraat in Rijswijk in de jaren tachtig nog bekistingen heb staan tekenen. En natuurlijk praat je ook met je andere tafelenoten over hun werkverleden en komen veel herinneringen alweer snel naar boven.

Na de koffie werd iedereen gevraagd te verhuizen naar zaal Goes, waar om 10.30 uur de formele Algemene Ledenvergadering werd gehouden. In een strak tempo geleid door de voorzitter werden de 18 agendapunten afgehandeld en voorstellen goedgekeurd. Met een helder betoog van Willem Otter over de woningbouw in de zeer nabije toekomst zoals BAM deze voor ogen ziet. Verder met duidelijke toelichtingen door de diverse bestuursleden aan de hand van de op een groot scherm getoonde beelden. De kans dat iemand van de aanwezigen in zou dutten, was hierdoor vrijwel nihil.

Daarna werd terug gewandeld naar de Kasteelboerderij waar de lunch werd geserveerd. Daar at ik ook mijn eerste 'BAM'

kroket, hetgeen kennelijk een traditie is geworden. Dan hoor je dat iedereen zo zijn eigen manier van het komen naar deze dag heeft bedacht. Al eerder naar een camping in de buurt, een hotelovernachting dichtbij, of toch maar 's ochtend op tijd in de auto stappen en maar hopen dat je niet te lang in de file staat. Dat lukte niet iedereen!

Na de lunch begon het middagprogramma, dat bestond uit twee onderdelen. Een rondleiding met een gids door een deel van het park en vervolgens met de mogelijkheid om op eigen gelegenheid nog het park te bezoeken. Het bezoek aan de Canon van Nederland was een aanrader.

Tijdens de rondleiding met de gidsen gingen af en toe de hemelsluizen flink open, maar toch mocht dat de pret niet drukken. Gelukkig waren diverse leden zo verstandig geweest om een paraplu of regenjas mee te nemen en op die manier kon onze groep toch wel enigszins droog 'hoppen' van de ene bezienswaardigheid naar de andere. Zoals bijvoorbeeld het 'los huus', de radmakerij, de rosoliemolen en de Molukse barak waarbij met de enthousiaste

verhalen van onze gids een heel mooi beeld gegeven werd hoe men vroeger leefde, met welke materialen er gewerkt werd en waar oude gebruiken voor dienden (Marjolein nog bedankt voor het lenen van je paraplu).

Interieur van wasserij uit circa 1910

Daarna was er nog voldoende tijd om op eigen gelegenheid over het museumterrein te struinen, terwijl de zon weer pogingen deed om ons te vergezellen. Het trammetje bleek hierbij uitstekend geschikt om je van het ene deel van het museum naar het volgende te brengen. Lekker op je gemak de diverse museumonderdelen te bekijken en nog leuker om weer oude bekenden wat langer te kunnen spreken.

Al gauw is het dan “Hoe gaat het met jou? Wat doe je nu? Zie je die nog wel eens?” Alle vragen die mensen elkaar stellen als ze elkaar lange tijd niet gezien hebben. Voor mij was dit eigenlijk het meest waardevolle van deze dag, elkaar weer ontmoeten.

Aan het eind van de middag werd er wederom verzameld in de Kasteelboerderij. Daar eerst nog wat gedronken met wat oud collega's van Rotterdam en toen was het tijd voor het diner, dat keurig verzorgd was met een vlotte bediening. Aan tafel gaat het natuurlijk over het verleden, maar ook wat je tafelgenoten nu zoal doen. Allemaal heel plezierig en een leuke ervaring.

Het diner werd afgesloten met een dankwoord voor de organisatoren en complimenten voor de catering, waarna iedereen weer huiswaarts keerde.

Ik vond het zelf een geslaagde dag en goed om zoveel oude bekenden na lange tijd weer eens te zien en bij te praten. Maar dat kunnen er vast nog meer zijn, dus hierbij mijn oproep: kom een volgende keer eens naar zo'n bijeenkomst. Het is gezellig en er is altijd voldoende stof om over te praten, zowel uit het verleden als uit het heden.

Ton Stehouwer

Ton is in april 2022 lid geworden van onze vereniging. Hij is in juli 2021 met pensioen gegaan na, zoals hij zelf zegt, 45 jaar bij 'groen-oranje' te hebben gewerkt. Eerst in de werkvoorbereiding, later in de projectorganisatie waar hij veelal op grote projecten zijn team leidde. Altijd zeer gewaardeerd door het bouwteam met name door zijn kennis van de systemen en zijn grote ervaring op het gebied van lastige en ingewikkelde bouwkundige uitdagingen die bij grote projecten vaak voorkomen. Zomaar een paar grote in het oog springende projecten zijn: in 1976 begonnen bij Bouwcombinatie Schedeldoekshaven waar HBM en Nederhorst de bouw van de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken realiseerden in Den Haag, in Rotterdam verscheidene hoogbouwprojecten zoals het World Trade Center (WTC) en de torens van Credit Lyonnais en Rodamco aan de Coolsingel, het World Port Center (WPC) op de Wilhelmina pier en Naturalis in Leiden.

Activiteitencommissie

Bonus verplichting

Laatst ging ik voor mijn vrouw boodschappen doen bij AH. Omdat een gepensioneerde het niet zo ruim heeft na tien jaar geen verhoging te hebben gehad, gaan we meestal naar een andere prijsvechter met alleen maar huismerken. En dagelijkse boodschappen haat ik. Liefst eenmaal per week en daarna alles in de koelkast opslaan. Maar de meeste banden bij Appie zijn hiervoor te kort. Gericht op de kleine, dagelijkse, boodschappen.

Maar soms heb je dingen nodig die niet kunnen wachten. En een Appie is altijd in de buurt.

Ik zie dat de rijen bij de kassa steeds langer worden. Steeds meer mensen scannen dan maar zelf hun inkopen. Misschien is dat ook iets voor ons. Wel oud maar nooit te oud om nog iets te leren, nietwaar!

Je hebt daar een scanner voor nodig en ik zie een tableau met veel scanners en wilde er een oppakken. Maar nee hoor: die dingen zitten goed vast en er was geen beweging in te krijgen. Ik keek om me heen. Toen zag ik hoe een vrouw eerst iets scande en daarna een scanner meenam.

Zo gaat dat dus. Mogelijk moet je iets hebben wat AH herkent om zo'n scanner te kunnen bemachtigen. Dat kan alleen maar een bonuskaart zijn. Nu heb ik die nooit bij me, omdat ik normaal elders mijn boodschappen doe. Maar zonder die kaart dus geen boodschappen. Gelukkig herinnerde ik dat er op mijn mobieltje allerlei soorten kaarten zijn opgeslagen. Dus mobieltje in de aanslag en jawel, het apparaat scande mijn streepjescode. Opeens knipperde er bij een van die scanners een lichtje. Met een zucht van verlichting ontdekte ik dat die scanner ineens los kwam te zitten! Nu kon ik elke aankoop zonder problemen scannen.

En bij de kassa nu de lange rij, met meestal ouderen, voorbijlopen en me naar een van de scan-apparaten begeven. Daar stond op volgorde te lezen wat ik moest doen:

1. Scanapparaat terugzetten. Wat bedoelen ze daar nu mee? Het tableau bij de ingang was niet meer bereikbaar door klaphekjes. En

ook veel te ver weg! Gelukkig stond er een medewerkster waar ik het aan kon vragen. Ze wees meteen op een ander tableau dat achter me was opgesteld. Hier moest ik de scanner achterlaten! Maar dat leek me niet logisch want al mijn boodschappen waren daarin opgeslagen?

2. Scan je bonuskaart. Dus door opnieuw mijn bonuskaart te scannen wordt aan die afrekenrobot duidelijk gemaakt dat IK het was. Maar toen weer een probleem. Waar moest ik het scannen? Er zaten meerdere toeters en bellen op die afrekenbox. Gelukkig stond er onderaan de tekst: Druk hier voor hulp. Dat dus meerdere keren gedaan maar er kwam niemand! Toen toch maar weer meisje aangesproken. Scannen ging toen erg vlot. En afrekenen idem dito.

Maar helaas, het viel op dat ik lang treuzelde. Daardoor werd ik er bij de uitgang er tussenuit gehaald en moest de hele inhoud van mijn tas weer worden gecontroleerd! Ook dat liet ik gelaten toe.

Pffff, dat was voor mij de vuurdoop. Ik begrijp nu dat vele ouderen toch maar liever langs de gewone kassa gaan.

Ik heb bij BAM/HBG veel handleidingen moeten schrijven en niets aan het toeval overgelaten. Maar hier zijn geen handleidingen voor en de meeste jongeren hebben die ogenschijnlijk ook niet nodig.

Weer een les geleerd. Bij lange rijen dus vanaf nu steeds toch maar die zelfscanner gebruiken. Maar ik mis dan wel het sociaal contact met de kassière!

Tuinman

Uw uitvaart al geregeld?

Over onze uitvaart hebben we het liever niet vaak en niet graag. Meestal is er wel een testament opgemaakt en anders voorziet de wetgever hierin. We komen niet veel verder dan onze nabestaanden te vertellen dat we liever begraven of gecremeerd willen worden. Bij sommige religies is dat sowieso geen vraag, het ligt vast. Ook de 'wederopstanding' is netjes in Heilige Geschriften beschreven. Maar voor diegenen die achterblijven, blijven er dikwijls vraagtekens met kans op ruzies binnen families. Een codicil kan al helpen en niet alleen voor de verdeling van aardse eigendommen. Naast een codicil is het aan te bevelen tijdig een notarieel levenstestament op te laten stellen.

Welke type kist gaat het worden, houtsoort of wit geschilderd etc., welke muziek moet ten gehore worden gebracht en wel of geen speeches, te tonen beeldmateriaal en mogelijk 'streamen' van de uitvaartdienst? Of liever een thuisceremonie in intieme kring. Minder vervuilend zijn kisten van onbehandeld massief hout, kartonnen zelfbouwdozen of gevlochten manden. Ook een eigen gemaakte lijkwade van natuurlijk materiaal als een soort

"body bag" is mogelijk. Wel of geen bloemen, een goed doel, de rouwkaart en naar wie te versturen, annonce in kranten, na afloop koffie met gebak, broodjes, snacks of zelfs een 'niet treuren' feestje?

Ieder jaar overlijden zo'n 170.000 mensen. Bijna allemaal sterven ze een natuurlijke dood. Slechts 4% overlijdt door een noodlottig ongeval, moord of doodslag of raakt vermist. Na de dood komt de dokter die conform de wet schouwt of het een 'natuurlijk' overlijden was. Er komt een officiële Overlijdensverklaring en na de melding bij de Gemeente stuurt die een formulier met 'verlof tot lijkbezorging'. Wat zijn anno nu de mogelijkheden en wat kan er misschien in de toekomst. Het lichaam mag maximaal nog zes dagen worden opgebaard.

Het vervoeren van de kist, tegenwoordig een uitvaartkist genoemd, gaat meestal in een luxe rouwwagen. Het kan en mag ook anders. Met een rouwcaravan, loopkoets of met paarden, bakfiets, legervoertuig, rouwsloep, desnoods in een opgeladen Tesla, maak uw keuze!

Begraven op een begraafplaats, tegenwoordig nog maar een op de drie. Goedkoper in een algemeen graf met onbekenden in drie tot vijf kisten boven elkaar. Meestal in een graf op eigen naam bestemd voor een of twee kisten met een maximale grafhuur voor tien jaar met recht op verlengen. Het kan ook in een natuurgebied met een gedenkteken als een zwerfkei, boomschijf, verzin het maar. Veel natuurorganisaties bieden deze mogelijkheid en ook traditionele begraafplaatsen volgen deze trend. Wij houden hier niet zo van bovengrondse praalgraven en dergelijk zoals in de 'Latijnse' landen meer gebruikelijk is. Na vele jaren worden de meeste graven geruimd en komen onze botten in een anoniem massagraf elders op de begraafplaats terecht.

Cremeren, na de uitvaartplechtigheid naar de crematieoven. De kist wordt met een genummerd vuurvast zandkleurig steentje in de oven geschoven. Zelfs uw lichaam krijgt nog een nummer. Na vijf kwartier en op 1000 graden rest nog 3 à 4 kilogram witgrijze as in de aslade samen met de schroeven en spijkers van de kist en de edelmetalen van bruggen en kronen en het kobalt en titanium uit integrale kunst heupen, -knieën, -ellebogen en dergelijke. De as komt in een as-bus, de metalen worden weer verkocht aan gespecialiseerde bedrijven. De as-bus staat minstens een maand opgeslagen.

Dit geeft de nabestaanden bedenken- en regeltijd wat er met de as moet gebeuren. Er zijn legio mogelijkheden: de sier-urn op een mooie plek in huis, een urn in de urnenmuur, urnenbos, -tuin of -vijver, de urn in het graf van de overleden partner, in een kleine betonnen bak in de grond met een mooie ingegraveerde tegel erop. Vaak wordt gekozen voor het verstrooien van de as. Dat kan op een strooiveld op de begraafplaats, maar ook in een bos, in binnenwater, op zee, al naar gelang uw voorkeur. Genoeg bedrijven die kunnen helpen bij het regelen. Wat persoonlijker is om een deel van de as te verwerken in sieraden, in holle sokkels van sculpturen van brons of zilvertin. Zelfs vermengen met inkt en daarmee een tattoo zetten komt voor. Begraven en cremeren zijn bij wet geregeld. Het lichaam ter beschikking stellen aan de wetenschap is een eenzamer mogelijkheid.

De volgende mogelijkheden zijn nog niet wettelijk toegestaan maar wel in discussie in het parlement. Elders in de wereld is al meer mogelijk.

Resomeren, het lichaam wordt chemisch opgelost. In de zogenoemde resonator, een roestvaststalen cilinder die draait als een wasmachine in een rechthoekige omkasting. Het lichaam wordt hierin gelegd, zonder kist maar in een afbreekbare wade van wol of zijde.

Vervolgens worden honderden liters water met tientallen liters kaliumoxide toegevoegd en opgestoomd tot 150 graden onder 4 bar druk. Na twee à drie uur blijft er een restant aan witte botten over dat wordt gedroogd en vermalen tot hagelwit poeder. Dat witte poeder is als de as na de crematie met dezelfde mogelijkheden. Dit proces is een kansrijke aanvulling. De kist kan hergebruikt worden.

Composteren, waarbij het lichaam in een wade van jute, wol, linnen of katoen wordt gewikkeld. Op een vochtig mengsel van houtsnippers, stro en bladeren gelegd met daarbovenop hetzelfde mengsel, zal het lichaam door koloniën van bacteriën en schimmels opwarmen tot 70 graden en na drie maanden zijn vergaan tot er alleen botten overblijven. De botten worden eruit gehaald, vermalen en deze verfijnde resten gaan terug in de composthoop. Na nog eens negen maanden vormt het een geheel met de circa 1 kuub humus die uiteindelijk overblijft. In binnen locaties met gebruik van vaten gaat het proces

nog sneller en is het al humus na een maand. De humus kan naar de nabestaanden om bijvoorbeeld een gedenkboom in te planten.

Mogelijk op het Nationaal Verstrooiterrein Delhuizen aan de zuidrand van de Veluwe.

Cryomeren, waarbij het lichaam eerst wordt diepgevroren waarna het door onderdompeling in vloeibare stikstof broos wordt. Door kleine trillingen valt het uit elkaar. Na het proces blijft er 25 à 30 kg. droog poeder over dat in een kist in de grond na negen maanden tot compost vergaat.

Niet te verwarren met **cryonisme**. Het lichaam wordt diepgevroren bewaard om ooit, als de wetenschap zover is, weer tot leven te worden gebracht en 'gerepareerd'. Niet erg waarschijnlijk want het vriesproces ruïneert het weefsel.

Het **Zeemansgraf**, waarbij men de kist met extra zwaar materiaal in zee laat glijden. Dit kan alleen in het Verenigd Koninkrijk op speciaal uitgezochte kliflocaties. Niet bij Zandvoort!

Tijdens het afscheid kunt u zelfs al als een 3D hologram tot uw naasten spreken of als levensechte animatie, bewegend door een u passend fantasielandschap, vertellen dat u van ze houdt of alsnog blijk geven van ondervonden ongenoegen tijdens uw leven. Aan u de keus!

Genoeg om over na te denken. Verras uw nabestaanden liever vooraf dan achteraf! En waar de ziel van 21 gram blijft? Wel, in de natuur gaat geen energie verloren, dus wie het weet mag het blijven geloven!

Cor Cornelisse

MATAB, stukje geschiedenis

Herkent u de naam MATAB? Wij waren anno 1960 een dochtermaatschappij van BAM en met stormachtig succes. Wij, vijf mannen en vrouwen, werden in een zetel geplaatst om de de verkregen licentie van een Amerikaans Betonbekistingssysteem (UNIFORM paneelbekisting) commercieel te ontwikkelen in Europa.

Wij startten ergens op een weiland in Nieuwerkerk aan de IJssel met de opdracht: hier moet MATAB komen, ga je gang. Met toenmalig jeugdig elan en de nodige wilskracht stonden wij voor ongekeerde uitdagingen: terreininrichting, bouw van loodsen en een kantoorketen, aantrekken van personeel, contracten sluiten met een transporteur enz. En niet te vergeten met de kapitale steun van moedermaatschappij BAM.

Onder leiding van extern aangetrokken directeur Th. J. de Gier en ondergetekende voor de techniek boekten wij succes in Nederland en breidden we ons uit naar Duitsland, Frankrijk, Zweden en Engeland. In deze zogenaamde "pioniersfase" wisten we ook het leveringsprogramma uit te breiden naar andere werkterreinen als prefab-building en kunststoffen.

Maaaaarrrr, er zijn grenzen. Het werd allemaal te veel. De directeur raakte de draad kwijt en vertrok naar elders, al dan niet vrijwillig. Zijn opvolger kon het tij niet keren met als gevolg, dat na circa twaalf jaar MATAB ter ziele ging.

Ik heb er positieve en negatieve herinneringen aan. Het was wel de toptijd van mijn loopbaan met veel aangename buitenlandse contacten.

Bert de Groot

BAM Wonen presenteert op vastgoedbeurs PROVADA haar nieuwe woningconcept: Flow. Flow levert een bijdrage aan de oplossing voor de grote vraag naar duurzame en betaalbare woningen. Het woningconcept heeft hout als duurzame basis en wordt off-site gebouwd. Met de combinatie van duurzaamheid, industrialisatie en digitalisering geeft Flow uitvoering aan BAM's strategie 'Building a sustainable tomorrow'.

Delta Marine Consultants (DMC) gaat samenwerken met de nationale kustbeschermingsinstantie PUB om de haalbaarheid te beoordelen van de implementatie van het modulaire systeem XblocPlus langs geschikte delen van de kustlijn van Singapore om de zeespiegelstijging aan te pakken. DMC was een van de vier winnaars van PUB's Global Innovation Challenge 2021, in de categorie challenge die innovatieve oplossingen zocht voor kustbescherming.

BAM Nuttall is als joint venture partner betrokken bij de realisering van de eerste van vijf 'groene tunnels' van HS2. De 2,5 km lange tunnel in Northamptonshire is ontworpen om de hogesnelheidslijn, bedekt met bomen en struiken, in het landschap te laten opgaan en daarmee de overlast voor de omgeving te verminderen. De tunnel wordt aan de oppervlakte gebouwd met behulp van meer dan vijfduizend gigantische betonnen tunnelsegmenten, gemaakt in een fabriek.

Schakel & Schrale is in opdracht van het Montessori Lyceum Amsterdam gestart met de renovatie van het monumentale schoolgebouw aan de Pieter de Hoochstraat in Amsterdam-Zuid. De renovatie heeft vooral betrekking op de verduurzaming en modernisering van het uit het begin van de vorige eeuw stammende gebouw. Om de overlast voor de gebruikers tot een minimum te beperken, geschiedt de uitvoering in twee fases.

Personalia

Van 14-03-2022 tot 13-06-2022:

Wij verwelkomen de nieuwe leden:

H.P.J. Bendermacher (BAM
Utiliteitsbouw)
St. Maartensweg 8
6255 AP NOORBEEK
Tel.: 043 4571623

A.G. Dijk (BAM Infra Regionaal
West)
Steiger 31
8502 CG JOURE
Tel.: 0513 419557

F.H.A. Fusers (BAM)
Van Riebeeckstraat 2
6045 GV ROERMOND
Tel.: 06 22419164

H.C. Groen (BAM Infraconsult)
Brugweg 89
2741 KW WADDINXVEEN
Tel.: 06 21389148

D. Kamp (BAM Infra)
Schoolstraat 2 Q
5165 TS WASPIK
Tel.: 06 13822785

N. Keijner (HWZ/HBW/HBG
Civiel/BAM Civiel)
Copernicusstraat 62
2561 XB DEN HAAG
Tel.: 06 16130994

J. Niessen (BAM Bouw &
Techniek)
Sint Joosterweg 29
6102 GA ECHT
Tel.: 06 51201418

P.A.M. Ootes (BAM Wonen)
Kamgras 15
1687 WG WOGNUM
Tel.: 0229 573731

J.G. Savelkoul (BAM Wonen)
In de Mehre 40
6114 NE SUSTEREN
Tel.: 06 12962700

T. Stehouwer (BAM Bouw &
Techniek)
Mesdaglaan 7
2951 PH ALBLASSERDAM
Tel.: 06 10120107

Mw. K. Versluis
Poelruit 78
2811 SX REEUWIJK
Tel.: 0182 395069

De volgende leden verhuisden naar:

Mw. J. Haak-de Ruit
Lange Heul 32, km. 402
1403 NL BUSSUM
Tel.: 035 6940244

T.F.A. Maes
Mozartlaan 86
4837 EL BREDA
Tel.: 06 30545716

H.G. Maurits
Ter Veenlaan 93
2131 WN HOOFDORP
Tel.: 06 48493997

A.P. van Velzen
"De Vijverhof"
Spruit en Bosch 1, km. 18 b
3481 EZ HARMELEN
Tel.: 06 10738989

De volgende leden hebben hun lidmaatschap opgezegd:

H. Assen
Elbalaan 1
2172 JB SASSENHEIM

J. Berends
Nic. Beetsstraat 1
7442 TK NIJVERDAL

G.C. van Blitterswijk
Getijstroom 84
3224 CL HELLEVOETSLUIS

J.W. Giskes
De Korte Helster 72
6661 AE ELST

F. van der Hart
Visvreugdstraat 109
3054 VK ROTTERDAM

Mw. P.J.Th. Janssen-Vissers
Torenstraat 19 A
6613 AA BALGOIJ

J.W.J.M. Kiggen
Dortmunderkade 36
5705 KV HELMOND

H.J.A. van Leeuwenberg
Van Hellenberg Hubarsingel 16
2286 MA RIJSWIJK

P. de Vree
Laan van Delftland 11
2681 VC MONSTER

Mw. H. Vrijdag-Duursma
P/a Geersestein 28
3334 CE ZWIJNDRECHT

Mw. J. Zagers-Dekkers
De Brug 24
4881 BG ZUNDERT

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van:

09-02-2022:
Mw. A.C.M. Rijk-Marquering
Holterweg 96
7441 DK NIJVERDAL

21-02-2022:
Mw. T.A.C. Waal-Visser
Lijnbaanplantsoen 11
1671 KK MEDEMBLIK

22-02-2022:
Mw. E.C. Zonnenberg-Wieringa
Raadhuislaan 4, app. 0.21
4251 VS WERKENDAM

Maart 2022:
P.J.M. Fiddelaers
Dr. v.d. Wouwstraat 22
6031 HC NEDERWEERT

28-03-2022:
G.H. Aarts
Turijnstraat 16
5237 ER
's-HERTOGENBOSCH

20-04-2022:
G.L. Vrijdag
P/a Geersestein 28
3334 CE ZWIJNDRECHT

23-04-2022:
B.C. Leeuwenburgh
Bastion 49
6701 HD WAGENINGEN

Informatieadres
Vereniging BAM Gepensioneerden
H.J. Nederhorststraat 1
2801 SC Gouda
Telefoon (0182) 59 04 05
E-mail vbg@bam.com

De vereniging is aangesloten bij de
Koepel Gepensioneerden